

ŠTATÚT ŽELEZNÍC SLOVENSKEJ REPUBLIKY

schválený Ministerstvom dopravy Slovenskej republiky
Rozhodnutím ministra č. 22/2026 zo dňa 03. 03. 2026

Článok 1 Úvodné ustanovenia

- (1) Štatút Železníc Slovenskej republiky (ďalej len „Štatút ŽSR“) podrobnejšie vymedzuje právne postavenie a predmet činnosti právnickej osoby Železnice Slovenskej republiky, so sídlom Klemensova 8, 813 61 Bratislava, IČO: 31 364 501 (ďalej len „ŽSR“), ako aj jej orgány a ich právomoci, majetkové a finančné postavenie, zásady vnútornej organizácie a vzťahy k iným orgánom a organizáciám.
- (2) ŽSR boli zriadené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov zo dňa 30. 09. 1993, platným odo dňa 10. 11. 1993 (ďalej len „zákon“).
- (3) ŽSR sú zapísané v Obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, oddiel: Po, vložka číslo: 312/B (ďalej len „Obchodný register“), deň zápisu 31. 12. 1993.
- (4) ŽSR sú právnym nástupcom Železníc Slovenskej republiky, š. p.
- (5) ŽSR boli zriadené v inej právnej forme ako právny subjekt „Sui generis“.
- (6) ŽSR sú subjektom verejnej správy¹ a subjektom verejného záujmu.²
- (7) Štatút ŽSR je záväzný pre členov orgánov ŽSR, ako aj pre zamestnancov ŽSR.
- (8) Tento Štatút ŽSR v zmysle zákona schvaľuje Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, na návrh Správnej rady ŽSR.

Článok 2 Predmet činnosti ŽSR

- (1) ŽSR v zmysle zákona zabezpečujú prepravné a dopravné služby, ktoré zodpovedajú záujmom dopravnej politiky Slovenskej republiky a požiadavkám trhu vrátane súvisiacich činností.
- (2) Predmetom činnosti ŽSR je:
  - a) základný predmet činnosti vymedzený zákonom, a to:
    1. prevádzkovanie železničných dráh a lanových dráh podľa osobitného predpisu³,

¹ § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

² § 2 ods. 16 písm. k) zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

³ Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. činnosti súvisiace s prevádzkovaním železničných dráh a lanových dráh:
    - 2.1 zriaďovanie a prevádzkovanie železničných telekomunikačných a rádiových sietí,
    - 2.2 výstavba, úpravy a údržba železničných dráh a lanových dráh⁴ vrátane zariadení ekologického charakteru,
    - 2.3 údržba a opravy dopravných prostriedkov, výroba, údržba a opravy špeciálnych spojov, zariadení a materiálu vrátane revízií a diagnostiky,
    - 2.4 poskytovanie služieb v reštauračných, ubytovacích a kultúrnych zariadeniach,
    - 2.5 prenájom nehnuteľností,
    - 2.6 automatizované spracovanie údajov a ich prenos,
    - 2.7 metrologické výkony a defektoskopia, diagnostika a meranie fyzikálnych veličín, geodetická a kartografická činnosť,
    - 2.8 zabezpečovanie činnosti vedúceho odborového normalizačného strediska v železničnej doprave,
    - 2.9 výroba, montáž, oprava a rekonštrukcia elektrických a elektronických zariadení vrátane revízií a diagnostiky,
    - 2.10 prekládka tovarov, prevážovanie koľajových vozidiel a zmena prepravnej úpravy prepravovaných tovarov pri zmene rozchodu železníc,
    - 2.11 zabezpečovanie osobitnej zdravotnej starostlivosti o pracovníkov vybraných profesií.
  3. prevádzkovanie dopravy na dráhe⁴ na účely:
    - 3.1 výstavby, úprav a údržby železničných dráh a lanových dráh,
    - 3.2 poskytovania manipulačných služieb, obslužných dopravných služieb a obslužných prepravných služieb pre prevádzkovateľov dopravy na dráhe,
- b) ďalšie podnikateľské činnosti, zapísané v Obchodnom registri, ako napr. projektová činnosť v investičnej výstavbe, inžinierska činnosť, reklamná a propagačná činnosť a iné.
- (3) ŽSR plnia povinnosti prevádzkovateľa dráhy a manažéra železničnej infraštruktúry v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 514/2004 Z. z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov.

Článok 3 **Orgány ŽSR**

- (1) Orgánmi Železníc Slovenskej republiky sú:
- správna rada,
  - generálny riaditeľ.

---

⁴ Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- (2) Správna rada ŽSR je najvyšší orgán ŽSR.
- (3) Generálny riaditeľ ŽSR je štatutárnym orgánom ŽSR, ktorý riadi ich činnosť a je za ňu a jej výsledky zodpovedný Správnej rade ŽSR.
- (4) Členovia Správnej rady ŽSR a generálny riaditeľ ŽSR nesmú vykonávať takú činnosť, ktorá konkuruje predmetu činnosti ŽSR, ako je bližšie vymedzené v zákone.

Článok 4

Zloženie a pôsobnosť Správnej rady ŽSR

- (1) Správna rada ŽSR, ako najvyšší orgán ŽSR, má päť členov, z ktorých štyria členovia sú odborníci, najmä z odvetvia dopravy, financií a práva, vymenovaní na základe výsledkov výberového konania, ktorého podmienky určuje minister dopravy Slovenskej republiky. Jeden člen je volený zástupca zamestnancov ŽSR.
- (2) Funkčné obdobie členov Správnej rady ŽSR je päť rokov, končí však až vymenovaním nových členov Správnej rady ŽSR, ktoré sa v zmysle zákona musí vykonať do 30 dní od uplynutia ich funkčného obdobia.
- (3) Členov Správnej rady ŽSR vymenúva a odvoláva minister dopravy Slovenskej republiky, pričom jedného z nich vymenúva a odvoláva na základe návrhu ŽSR, vychádzajúceho z výsledkov volieb vykonaných kolektívom zamestnancov ŽSR.
- (4) Opakované vymenovanie za člena Správnej rady ŽSR zákon umožňuje, najviac však na dve po sebe idúce funkčné obdobia.
- (5) Predsedu Správnej rady ŽSR z jej členov vymenúva a odvoláva minister dopravy Slovenskej republiky.
- (6) Vymenovaním nevzniká členom Správnej rady ŽSR pracovný pomer, právny vzťah medzi ŽSR a členom Správnej rady ŽSR sa primerane spravuje ustanoveniami § 566 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“).
- (7) Ďalšie podrobnosti o funkcii a povinnostiach člena Správnej rady ŽSR sú upravené v zákone.
- (8) Podrobnosti o zvolávaní a organizácii zasadnutí, právach a povinnostiach jednotlivých členov Správnej rady ŽSR, spôsobe jej rokovania, rozhodovania a hlasovania stanovuje Rokovací poriadok Správnej rady ŽSR, ktorý v zmysle zákona schvaľuje Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky.
- (9) Správna rada ŽSR v súlade so zákonom schvaľuje:
  - a) stratégiu rozvoja ŽSR, ročný podnikateľský plán ŽSR a návrh projektu reštrukturalizácie a organizácie ŽSR,
  - b) ročnú účtovnú závierku ŽSR, prípadne mimoriadnu účtovnú závierku ŽSR a rozhoduje o rozdelení alebo vyrovnaní výsledku hospodárenia ŽSR,
  - c) výročnú správu ŽSR o hospodárení, o stave majetku s ktorým hospodária, o podnikateľskej činnosti a o použití prostriedkov zo štátneho rozpočtu,
  - d) financovanie hmotného a nehmotného majetku ŽSR úverom, pokiaľ túto právomoc nepostúpi generálnemu riaditeľovi ŽSR,

- e) tvorbu a spôsob použitia rezervného fondu, prípadne ďalších fondov ŽSR,
  - f) organizačný poriadok ŽSR,
  - g) zriaďovanie vnútorných organizačných zložiek ŽSR, ktoré sa zapisujú do Obchodného registra,
  - h) vnútorné predpisy ŽSR, upravujúce zásadné technologické postupy týkajúce sa základného predmetu činnosti ŽSR okrem tých, ktoré sa vydávajú podľa osobitných predpisov,
  - i) koncepciu hospodárenia s majetkom štátu v správe ŽSR, vrátane plánu ich postupného oddĺženia a plánu vyporiadania nevyporiadaného vlastníctva nehnuteľností užívaných ŽSR, ktoré sú podľa osobitného predpisu⁵ zaťažené vecným bremenom.
- (10) Správna rada ŽSR predkladá Ministerstvu dopravy Slovenskej republiky:
- a) návrh ceny za používanie dopravnej cesty,
  - b) návrh na vymenovanie a odvolanie generálneho riaditeľa ŽSR,
  - c) návrh Štatútu ŽSR a Rokovacieho poriadku Správnej rady ŽSR,
  - d) ročnú účtovnú závierku ŽSR, príp. mimoriadnu účtovnú závierku ŽSR, overenú audítorom podľa osobitného predpisu⁶,
  - e) výročnú správu ŽSR o hospodárení, stave majetku s ktorým hospodária, podnikateľskej činnosti, ako aj použítí prostriedkov zo štátneho rozpočtu,
  - f) návrh podnikateľského plánu ŽSR a návrh investičného plánu ŽSR,
  - g) správu o zriadení vnútorných organizačných zložiek ŽSR, ktoré sa zapisujú do Obchodného registra, ako aj o zmenách organizačného poriadku ŽSR,
  - h) ročnú správu o plnení plánu vyporiadania nevyporiadaného vlastníctva nehnuteľností užívaných ŽSR, ktoré sú podľa osobitného predpisu zaťažené vecným bremenom.
- (11) Správna rada ŽSR dozerá na činnosť generálneho riaditeľa ŽSR, na funkčnosť riadenia ŽSR a na činnosť ŽSR a ich hospodárnosť. Na tento účel sú jej členovia oprávnení nazeráť do všetkých dokladov a záznamov, týkajúcich sa činnosti ŽSR a požadovať všetky informácie o tejto činnosti.
- (12) Správna rada ŽSR v súlade so zákonom č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zriaďuje Výbor pre audit ŽSR ako samostatný výbor a vymenúva a odvoláva jeho členov, na návrh generálneho riaditeľa ŽSR a/alebo členov Správnej rady ŽSR. Správna rada ŽSR schvaľuje Štatút a rokovací poriadok Výboru pre audit ŽSR, ako aj zmluvu o výkone funkcie člena Výboru pre audit ŽSR.

Článok 5

Generálny riaditeľ ŽSR

- (1) Generálny riaditeľ ŽSR je štatutárnym orgánom ŽSR a zastupuje ich navonok a koná v ich mene vo všetkých veciach, pokiaľ nie sú podľa zákona vo výlučnej pôsobnosti Správnej rady ŽSR a Ministerstva dopravy Slovenskej republiky.

---

⁵ Zákon č. 259/2001 Z. z. o Železničnej spoločnosti, a.s., a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky v znení zákona č. 152/1997 Z. z.

⁶ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

- (2) Generálneho riaditeľa ŽSR na návrh Správnej rady ŽSR vymenúva a odvoláva minister dopravy Slovenskej republiky.
- (3) Generálny riaditeľ ŽSR vykonáva funkciu vedúceho organizácie v pracovnoprávných a ostatných právnych vzťahoch, ako aj vo vzťahoch k príslušným odborovým orgánom pôsobiacim v rámci ŽSR.
- (4) Generálny riaditeľ ŽSR vydáva vnútorné predpisy ŽSR.
- (5) Generálny riaditeľ ŽSR má právo zúčastňovať sa na zasadnutiach Správnej rady ŽSR, predkladať jej svoje návrhy, vyjadrenia a stanoviská.
- (6) Generálny riaditeľ ŽSR zriaďuje podľa potreby poradné orgány a pracovné kolektívy, ktorých postavenie, úlohy, činnosť a zloženie upravujú ich štatúty a rokovacie poriadky, schválené generálnym riaditeľom ŽSR.
- (7) Generálny riaditeľ ŽSR môže delegovať svoje právomoci na organizačné útvary ŽSR a zamestnancov ŽSR v zmysle príslušných interných riadiacich aktov vydaných generálnym riaditeľom ŽSR.

Článok 6

Vnútorná organizácia ŽSR

- (1) Vnútornú organizáciu ŽSR upravuje tento Štatút ŽSR a Organizačný poriadok ŽSR.
- (2) Organizačnú štruktúru ŽSR, pôsobnosť a vzájomné vzťahy jednotlivých organizačných zložiek vo vnútri i navonok upravuje Organizačný poriadok ŽSR, ktorý schvaľuje Správna rada ŽSR.
- (3) Organizačnými zložkami ŽSR sú vnútorné organizačné jednotky zapísané do Obchodného registra ako „odštepne závody“ a vnútorné organizačné jednotky nezapísané do Obchodného registra.
- (4) Vrcholovou riadiacou organizačnou zložkou je generálne riaditeľstvo ŽSR.

Článok 7

Majetkové a finančné postavenie a finančné hospodárenie ŽSR

- (1) Majetkové a finančné postavenie a finančné hospodárenie ŽSR upravuje zákon.
- (2) ŽSR sú správcom majetku, majetkových práv a záväzkov, ku ktorým mali až do svojho zániku právo hospodárenia Železnice Slovenskej republiky, š. p., ako aj s majetkom nadobudnutým v priebehu ich podnikania.
- (3) Smernica „Ekonomické pravidlá ŽSR“ je základným interným dokumentom stanovujúcim spôsob ekonomického riadenia všetkých vnútorných organizačných jednotiek ŽSR.
- (4) ŽSR predkladajú Ministerstvu dopravy Slovenskej republiky, okrem dokladov vymedzených v Čl. 4 ods. 10 Štatútu ŽSR, podľa jeho požiadaviek aj ďalšie podklady a informácie, a to najmä, nie však výlučne, o finančnom hospodárení ŽSR.

Článok 8

Vzťah ŽSR k iným orgánom a organizáciám

- (1) Vzťah ŽSR a Ministerstva dopravy Slovenskej republiky je upravený zákonom.
- (2) ŽSR v rozsahu svojho predmetu činnosti spolupracujú s finančnými inštitúciami, orgánmi štátnej správy, právnickými a fyzickými osobami, so zamestnávateľskými zväzmi a odborovými organizáciami.
- (3) ŽSR sú členom viacerých medzinárodných organizácií a zoskupení, napr. CER (Spoločenstvo európskych železníc a infraštruktúrnych podnikov), UIC (Medzinárodná železničná únia) a realizujú zahraničnú spoluprácu viacerými spôsobmi na rôznych organizačných úrovniach.

Článok 9

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

- (1) Všetky interné riadiace akty vydané ŽSR musia byť v súlade so Štatútom ŽSR a všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- (2) Dňom nadobudnutia účinnosti tohto Štatútu ŽSR sa ruší predchádzajúci Štatút ŽSR, schválený ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky rozhodnutím č. 102 zo dňa 27. 03. 2012.
- (3) Tento Štatút ŽSR nadobúda platnosť a účinnosť dňom schválenia Ministerstvom dopravy Slovenskej republiky, a to Rozhodnutím ministra č. 22/2026 zo dňa 03. 03. 2026.